

Териториално статистическо бюро - Югозапад

Отдел „Статистически изследвания - София“

**ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА
В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

Доходи на домакинствата

През 2023 г. в област София (столица) годишният общ доход средно на лице от домакинство е 14 079 лв. и нараства с 25.3% спрямо 2022 година. За последните 10 години общият доход средно на лице от домакинство се увеличава 2.0 пъти (табл. 1.)

1. Общ доход и други средства на лице от домакинство по източници в област София (столица)

Източници на доходи	2014		2018		2022		2023	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ доход	6890	100.0	8224	100.0	11237	100.0	14079	100.0
Брутен общ доход	6734	97.7	7970	96.9	10964	97.6	13743	97.6
Работна заплата	4345	63.1	5477	66.6	7390	65.8	9659	68.6
Извън работната заплата	295	4.3	68	0.8	36	0.3	83	0.6
От самостоятелна заетост	612	8.9	620	7.5	273	2.4	885	6.3
От собственост	68	1.0	23	0.3	66	0.6	36.0	0.3
Пенсии	1160	16.8	1479	18.0	2826	25.2	2665	18.9
Обезщетения за безработни	31	0.5	33	0.4	67	0.6	22	0.2
Семейни добавки за деца	14	0.2	75	0.9	109	1.0	118	0.8
Други обезщетения и помощи	146	2.1	90	1.1	124	1.1	86	0.6
Регулярни трансфери от други домакинства	61	0.9	105	1.3	72	0.6	188	1.3
Приходи от продажби	8	0.1	-	-	59	0.5	4	0.0
Други приходи	147	2.1	254	3.1	215	1.9	331	2.4
Изтеглени спестявания	216	x	359	x	512	x	605	x
Заеми и кредити	57	x	174	x	8	x	63	x

През периода 2014 - 2023 г. са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинство:

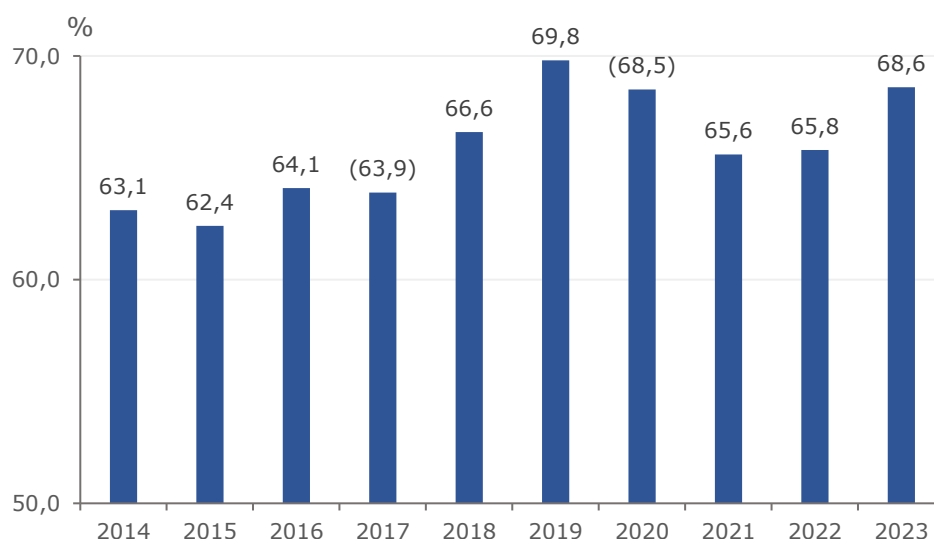
- Доходът от работна заплата през 2023 г. е 9 659 лв. и се увеличава със 30.7% спрямо 2022 г., а нарастването му в сравнение с 2014 г. е 2.2 пъти;

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

- Доходите от пенсии за последната година са 2 665 лева. Те намаляват с 5.7% спрямо 2022 г. и се увеличават 2.3 пъти в сравнение с 2014 година;
- Доходите от самостоятелна заетост през 2023 г. са 885 лв. и нарастват 3.2 пъти спрямо 2022 г., а спрямо 2014 г. – 1.4 пъти.
- Доходът от трудова дейност извън работната заплата за последната година е 83 лв. и се увеличава 2.3 пъти спрямо 2022 г., а спрямо 2014 г. намалява 3.6 пъти.
- Доходите от другите социални трансфери (обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) през 2023 г. са 226 лева. Те се намаляват с 24.7% спрямо 2022 г., а спрямо 2014 г. се увеличават 1.2 пъти.

В структурата на общия доход е най-висок относителен дял е работната заплата. През 2023 г. той е 68.6%, което е с 2.8 процентни пункта повече в сравнение с 2022 г. и с 5.5 процентни пункта повече спрямо 2014 година.

Фиг. 1. Относителният дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област София (столица)

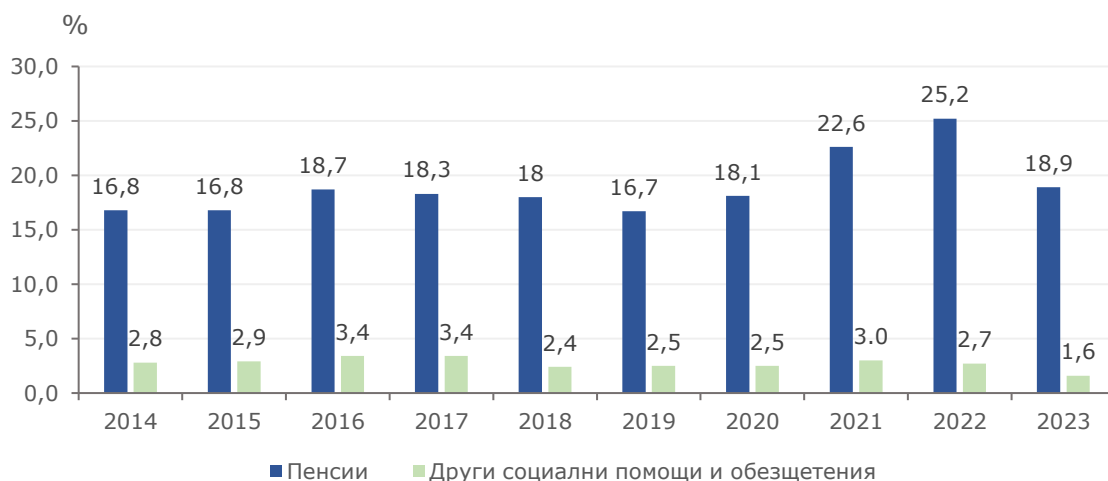

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Доходите от всички социални трансфери (пенсии, обезщетения за безработни, семейни добавки за деца и други социални помощи и обезщетения) формират 20.5% от общия доход на домакинствата през 2023 година.

От получените социални трансфери с най-висок относителен дял в общия доход на домакинствата са доходите от пенсии - 18.9%, който е с 6.3 процентни пункта по-малко в сравнение с 2022 г., и с 2.1 процентни пункта повече спрямо 2014 година.

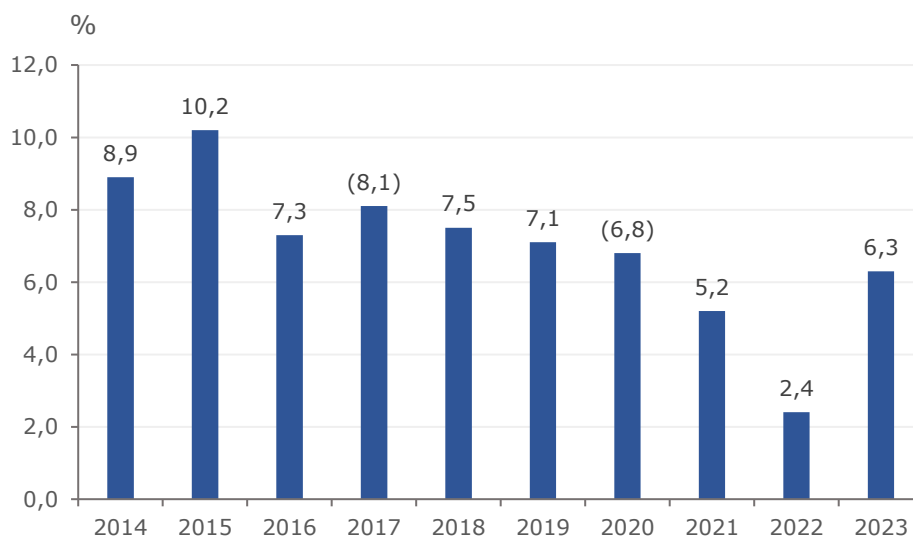
Фиг. 2. Относителният дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата в област София (столица)

През 2023 г. относителният дял на доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата е 6.3% и нараства с 3.9 процентни пункта в сравнение с 2022 г., а спрямо 2014 г. намалява с 2.6 процентни пункта.

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Фиг. 3. Относителният дял на дохода от самостоятелна заетост в общия доход на домакинствата в област София (столица)

Относителният дял на дохода от трудова дейност извън работната заплата е 0.6% и се увеличава спрямо 2022 г. с 0.3 процентни пункта, докато спрямо 2014 г. намалява с 3.7 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2023 г. общият разход средно на лице от домакинство в област София (столица) е (12 445) лв., което е с 27.9% повече в сравнение с 2022 година. За периода 2014 - 2023 г. разходите на домакинствата се увеличават 2.0 пъти.

**ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВАТА
В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА**

**2. Общ разход и други средства средно на лице от домакинство в област
София (столица)**

Групи разходи	2014		2018		2022		2023	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ разход	6284	100	7799	100	9728	100	(12445)	(100.0)
Потребителски общ разход	5207	82.9	6225	79.8	8073	83.0	(9934)	(79.8)
Храна и безалкохолни напитки	1896	30.2	2233	28.6	2891	29.7	(3285)	(26.4)
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	258	4.1	315	4.0	279	2.9	(353)	(2.8)
Облекло и обувки	264	4.2	222	2.9	362	3.7	(490)	(3.9)
Жилища, вода, електроенергия и горива	770	12.2	974	12.5	1333	13.7	(1463)	(11.8)
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	182	2.9	191	2.5	293	3.0	(425)	(3.4)
Здравеопазване	272	4.3	308	3.9	543	5.6	(515)	(4.1)
Транспорт	577	9.2	652	8.4	865	8.9	(1134)	(9.1)
Съобщения	308	4.9	335	4.3	420	4.3	(458)	(3.7)
Свободно време, културен отдих и образование	371	5.9	554	7.1	569	5.9	(1130)	(9.1)
Разнообразни стоки и услуги	310	4.9	442	5.7	517	5.3	(682)	(5.5)
Данъци	364	5.8	523	6.7	507	5.2	(867)	(7.0)
Социални осигуровки	503	8.0	680	8.7	712	7.3	(1266)	(10.2)
Регулярни трансфери към други домакинства	46	0.7	56	0.7	58	0.6	(63)	(0.5)
Други разходи	162	2.6	315	4.0	379	3.9	(314)	(2.5)
Влог	225	x	817	x	2162	x	(1944)	x
Изплатен дълг и даден заем	324	x	168	x	165	x	(315)	x

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи на домакинствата се намалява от 82.9% през 2014 г. на (79.8)¹ % през 2023 година.

През периода 2014 - 2023 г. се наблюдават следните промени по отношение на някои видове разходи средно на лице от домакинство:

- Изразходваните средства за храна и безалкохолни напитки през 2023 г. са (3 285), или с 13.6% повече спрямо 2022 г., и със 73.3% повече в сравнение с 2014 година;

¹ От 2017 г. в съответствие с правилата за надеждност на данните от извадкови изследвания, данните по области се публикуват в скоби, когато оценките са с грешка над 10%.

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

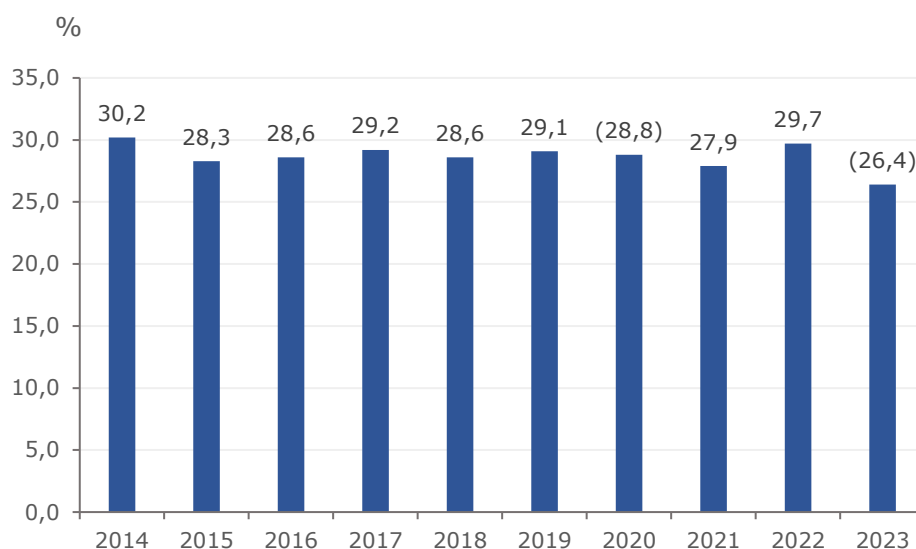

- Разходите за облекло и обувки през 2022 г. са (490) лева. В сравнение с предходната година те нарастват с 35.4%, а спрямо 2014 г. се увеличават 1.9 пъти;
- Разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), за последната година са (1 888) лева. В сравнение с 2022 г. нарастват с 16.1%, а спрямо 2014 г. се увеличават 2.0 пъти;
- За здравеопазване през 2023 г. са изразходвани (515) лв. - с 5.2% по-малко от 2022 г. и 1.9 пъти повече спрямо 2014 година;
- За транспорт и съобщения през 2023 г. са похарчени (1 592) лв., което е с 23.9% повече от 2022 г. и 1.8 пъти повече спрямо 2014 година;
- Разходите за свободно време, културен отдих и образование през 2023 г. са (1 130) лева. В сравнение с 2022 г. те се увеличават 2.0 пъти, а спрямо 2014 г. - 3.0 пъти;
- През последната година разходите за данъци и социални осигуровки са в размер на (2 133) лв. и се увеличават със 75.0% в сравнение с 2022 г., а спрямо 2014 г. - нарастват 2.5 пъти.

През 2023 г. относителният дял на разходите за храна от общия разход са 26.4%.

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

**Фиг. 4. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки
в общия разход на домакинствата в област София (столица)**

Относителният дял на разходите, свързани с жилището, намалява с 1.5 процентни пункта през 2023 г. спрямо 2022 г., а спрямо 2014 г. - с 0.1 процентни пункта.

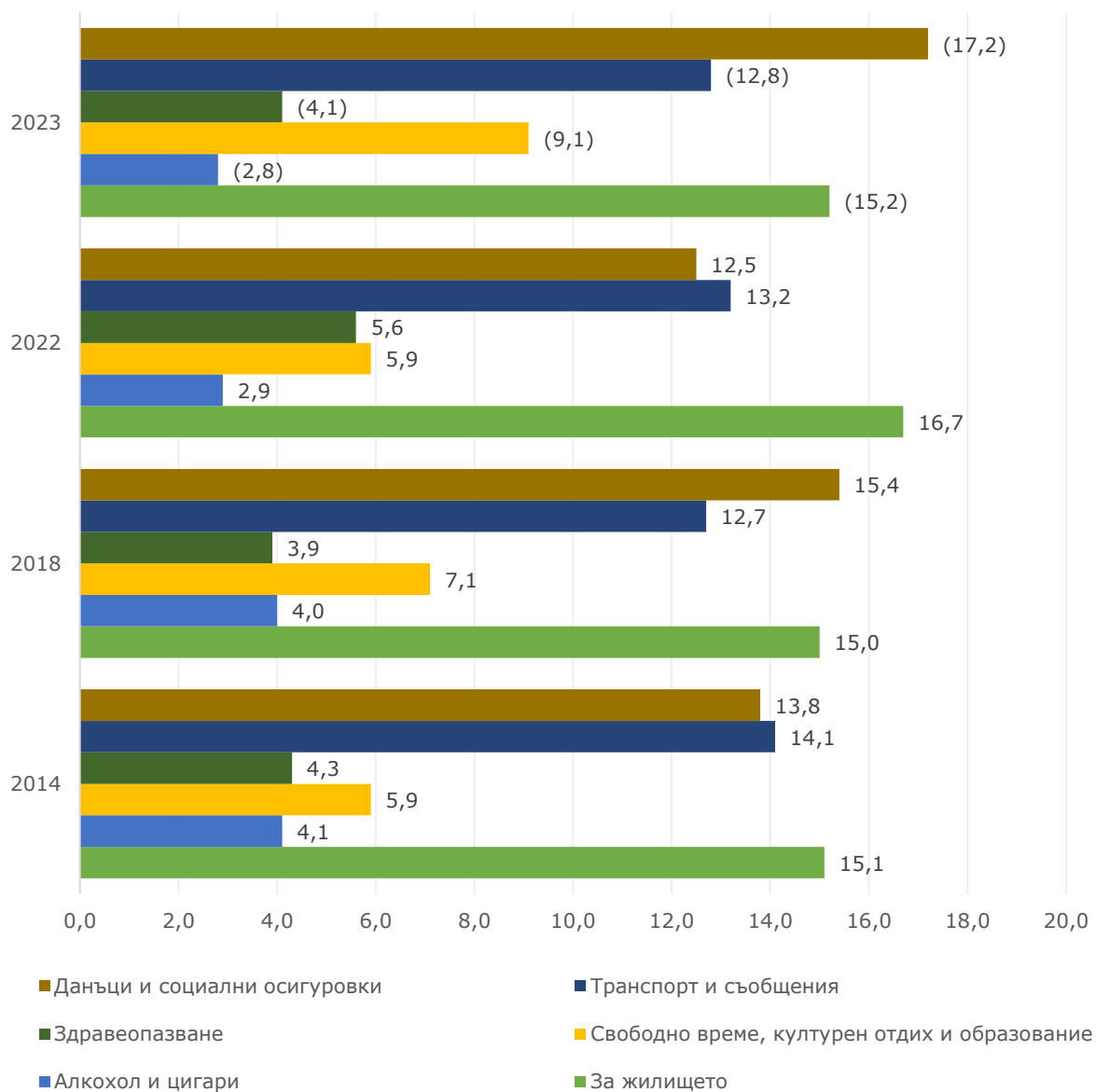
Делът на разходите за данъци и социални осигуровки е (17.2)% от общия разход през 2023 г., което е с 4.7 процентни пункта повече в сравнение с 2022 г., а спрямо 2014 г. - с 3.4 процентни пункта повече.

Относителният дял на разходите за здравеопазване през 2023 г. е (4.1)%, и е по-малко с 1.5 процентни пункта спрямо 2022 г., а спрямо 2014 г. намалява с 0.2 процентни пункта.

Относителният дял на разходите за транспорт и съобщения през 2023 г. е (12.8)% и е по-малко с 0.4 процентни пункта спрямо 2022 г., а спрямо 2014 г. намалява с 1.3 процентни пункта.

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Фиг. 5. Относителен дял на някои видове разходи в общия разход на домакинствата в област София (столица)

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Потребление на домакинствата

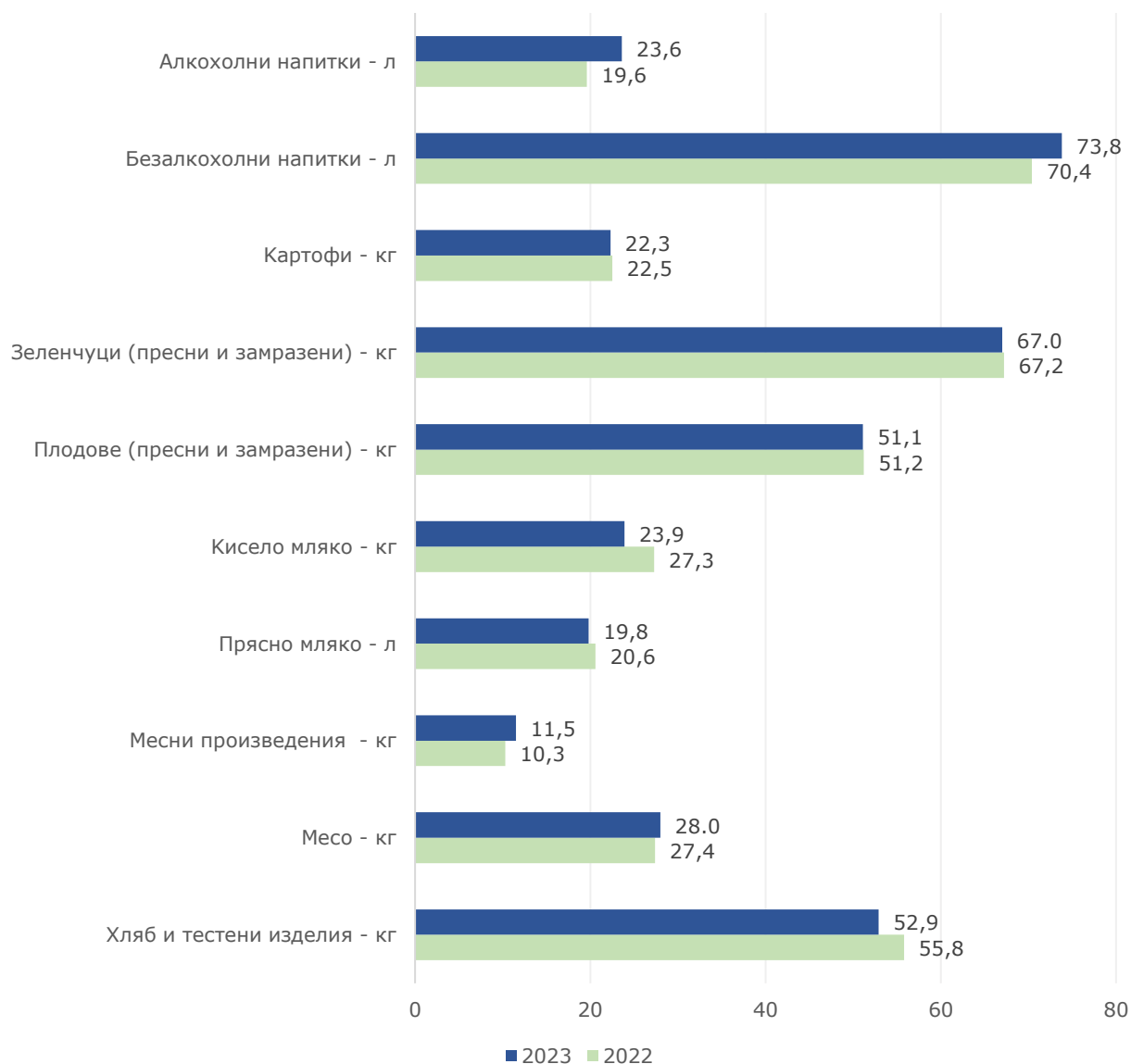
През 2023 г. настъпват промени в потреблението на домакинствата в област София (столица) спрямо 2022 година. Средно на лице от домакинство се намалява консумацията на хляб и тестени изделия с 2.9 килограма. Увеличение се отчита в потреблението на месо от 27.4 на 28.0 кг., риба и рибни изделия от 5.3 на 5.8 кг, яйца от 132 на 150 бр. и безалкохолни напитки от 70.4 на 73.8 литра.

Намаление е регистрирано в потреблението на кисело мляко от 27.3 на 23.9 кг, на прясно мляко от 20.6 на 19.8 л., зеленчуци (пресни и замразени) от 67.2 на 67.0 кг. и картофи от 22.5 на 22.3 килограма.

На годишна база нараства потреблението средно на лице от домакинството на алкохолни напитки от 19.6 на 23.6 литра, а потреблението на цигари се увеличава от 718 на 890 броя.

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Фиг.6. Потребление на основни хранителни продукти и напитки средно на лице от домакинство в област София столица през 2022 и 2023 година

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА) ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно** и **годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Повече информация и данни за наблюдението на домакинските бюджети са достъпни на сайта на НСИ, раздел „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ (<http://www.nsi.bg/node/3168/>) и в Информационна система „ИНФОСТАТ“.

Поради извадковия характер на Наблюдението на домакинските бюджети данните по области са обременени с големи стохастични грешки. От 2017 г. те се публикуват в скоби, когато получените стойности са с по-малка стохастична точност - оценка над 10% грешка.